

UDENRIGSMINISTERIET

Dato 19. 05. 2016

Spørgsmål fra Grønlandsudvalget til
udenrigsministeren af 4. maj 2016.
GRU L 155 spørgsmål 6 stillet af Karsten
Hønge (SF).

GRU L 155 spørgsmål 6:

Hvordan vil regeringen og det grønlandske selvstyre sikre sig imod illegal eksport af uran brutt i Grønland, ihukommende at der ifølge Det Internationale Atomenergiagentur har været 2331 illegale tilfælde af handel med uran?

Svar:

Uran-aftalekomplekset og lovforslag L 155 og L 158 vedrørende henholdsvis sikkerhedskontrol og eksportkontrol handler netop om at sikre den fredelige udnyttelse og ikke-spredning af uran fra Grønland, herunder at der føres kontrol med alt nukleart materiale i Grønland, således at udvundet uran ikke udnyttes eller eksporteres ulovligt.

Uran der udvindes i Grønland vil blive underlagt skrappe sikkerhedskontrolkrav, hvor der i medfør af L 155 er anmeldelses- og rapporteringsforpligtelser knyttet til at besidde og udnytte nukleart materiale, ligesom der skal føres tilsyn hermed. Sikkerhedskontrolsystemet svarer til de relevante dele af Det Europæiske Atomenergifællesskabs (Euratom) forordning om anvendelse af sikkerhedskontrol, der i dag gælder i Danmark, men ikke i Grønland.

For at følge højeste internationale standarder på området er eksport af nukleart materiale fra Grønland i medfør af L 155 desuden betinget af, at Udenrigsministeriet indgår en bilateral aftale med modtagerstaten. En sådan aftale vil indeholde juridisk bindende forpligtelser i forhold til den fredelige udnyttelse af det modtagne nukleare materiale. Dette skal ses i tillæg til, at international overførsel af nukleart materiale er omfattet af eksportkontrol i medfør af L 158, der svarer til relevante dele af EU's dual-use forordning. Endvidere er malm i visse koncentrationer i overensstemmelse med højeste internationale standarder også omfattet af eksportkontrol efter L 158.

Som det fremgår af aftalen mellem regeringen og Naalakkersuisut vedrørende de særlige udenrigs-, forsvars- og sikkerhedspolitiske forhold, der knytter sig til udvinding og eksport af uran og andre radioaktive stoffer i Grønland, er der desuden enighed om at følge IAEA's retningslinjer, principper og anbefalinger angående nuklear sikring. Nuklear sikring gælder navnlig aspekter vedrørende risiko for nuklear terrorisme og trusler herom, bl.a. i forbindelse med opbevaring, transport og håndtering af nukleart materiale.